

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Fay hatları üzerinde bulunan; Hakkâri ili ve ilçelerinde deprem tehlike ve deprem risk değerlerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin ivedilikle alınması, binaların deprem yönetmeliğine uygun yapıp yapılmadığının kontrol edilmesi, eksikliklerin giderilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Sait DEDE

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Maras-Pazarcık merkezli 7,7 büyüklüğündeki deprem ardından Maras Elbistan merkezli 7,5 büyüklüklü bir deprem daha yaşanmış resmi rakamlara göre şu ana dek 40 bini aşkın insanımız hayatını kaybetmiş, binlerce insanımızın ise halen enkaz altında olabileceği tahmin edilmektedir. Milyonlarca insanın bulunduğu yerleşim yerlerinin enkaz yığına döndüğü, hayatta kalanların sokakta soğukla, açlıkla ve her türlü zorlukla boğuştuğu bu felâket halk arsaşında endişe uyandırmıştır. Bu haklı endişenin sebebi Türkiye'nin bir deprem ülkesi olması ve bu gerçeğin göz ardı edilerek ülkenin kontrolsüz bir şekilde inşaat alanına çevrilmesidir. Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından hazırlanan 'Türkiye Diri Fay Haritası'na göre, Türkiye'de 5.5 ve üzeri büyüklükte deprem üretebilecek 485 diri fay bulunmaktadır. Bu diri fay üzerinde 42 il ve 110 ilçe bulunmaktadır. Bilim insanları diri fay hatları üzerinde yer alan Hakkâri'de büyük bir deprem beklediklerini bu kapsamda önlemlerin bir an önce alınması gerektiğini belirtmektedirler. Hakkâri ili ve çevresi birinci derecede deprem bölgesinde olup Yüksekova-Şemdinli Fay Zonu (YŞFZ), Başkale Fayı (BF), Bitlis-Zagros Bindirme Kuşağı (BZBK) ve Salmas (İran) Fay Zonunun yakınında. Dolayısı ile yerleşim alanı ve çevresi jeolojik yapı, tektonik özellikler, depremsellik açısından riskli bölgede yer almaktadır.

Bilim insanları tarafından gelecekte olacağı söylenen depreme ilişkin bölgede ne gibi tedbirlerin alındığı, üzerinde durulması ve araştırılması gereken en önemli konudur. İktidarın bakanlıklar düzeyinde hangi çalışmaları yaptığı bundan sonra hangi çalışmaları yapacağı konusunda maalesef bir veri elimizde bulunmamaktadır. Bir meclis denetimi olan soru önergeleri cevaplanmamakta meclis denetimi anayasaya aykırı olarak devre dışı bırakılmaktadır. Yine Hakkâri ve ilçelerinde belediyelere kayyum atanmış ve bu irade gaspı 7 yıldır devam etmektedir. Bu noktada kapalı bir kutuya çevrilen belediyelerde deprem konusunda hangi planlamaların nasıl yapıldığı deprem konusunda ne tür hazırlıkların yapıldığı bilinmemektedir. Yurttaşların yaşam hakkının korunması ile ilgili sorumlulukları bulunan kurumların şeffaf ve denetimden uzak olmasından dolayı afet öncesinde ve sonrasında her türlü tedbirin alınması noktasında meclise görev düşmektedir. Diri fay haritasına göre; Hakkâri'de Zap suyu vadisi, Van-Hakkâri-Şırnak karayolu boyunca uzanan Güneydoğu Anadolu Bindirmesi Şemdinli-Yüksekova fayları ve İran'daki Salmas fayı ilin önemli deprem kaynaklarıdır. Gerçekleşecek bir depremde Hakkâri karayollarının fay hattı boyunca uzanmasından dolayı ulaşımı akamete uğratacağı aşikardır. Yine Hakkâri kent merkezine tek bir yoldan ulaşımın olması bu noktanın kapanması durumunda kentin dünya ile bağlantısının kalmayacağı gerçeği halk arasında endişe uyandırmaktadır. Yüksekova havaalanı da benzer şekilde hemen fay hatlarının üzerinde yapılmıştır. Fay hattı üzerinde bulunan yerleşkelerde ise varsa deprem yönetmeliğine aykırı durumların tespiti ve bu konuda gerekli planlamanın bir an önce yapılması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Hakkâri ili ve ilçelerinin deprem tehlike ve deprem risk değerlerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması denetimlerin yapılması amacıyla TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

22.02.2023

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Ulan
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Olhan
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kecce
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	Ulan
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	Emel
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Mutah
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Emel
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Şirip
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Ulan
11	RİDVAN TURAN	MERSİN	Emel
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Emel
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Emel
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Emel
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Emel
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Emel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Emel
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Emel
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Emel
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Emel